գրատուն Արարատայ զհաշուեցուցակ մտից և ծախուց Ղզլարայ Հոգևոր Հայոց երկսեռ Դպրոցաց վասն 1874 անցելոյ ամին, խոնարհաբար խնդրէ հրատարակել տպագրութեամբ յԱմսագրին, յընդհանուր տեղեկութիւն Հայ հասարակութեան ։

Հոգաբարձուք Ն. Միրզիկեանց
Ս. Վարդանեանց
Բժ. Ան. Սուլթան-Շահ.
Ա. Կաճկաճեանց
Գործավար Յակոբ Խամոյեանց

Ի 26 Փետր. 1875 ամի
Ի Ղզլար.

Ուսուց. Հոգ. Մովսէս Քանանեանց ի բացակայութեան գըտանի ։

(Հաշուեցուցակ Մտից և Ծախուց Ղզլարայ Հայոց Հոգևոր երկսեռ Դպրոցաց յընթացս 1874 ամի) ։

ՄՈՒՏՔ.

	Ռ.	Կ.
Առ 1 Ն Յունվարի 1874 ամի մնացեալ էր պատրաստի դրամք յանցեալ 1873 ամէ	1406	91
Յանուն Արական Դպրոցի վեց հատ տոկոսաբեր տոմսակ արժողութեամբ	2570	
Յանուն Մարիամեան Օրիորդաց Դպրոցի երկու հատ տոկոսաբեր տոմսակ	1500	
Ստացեալ դրամք յԵկեղեցական գումարաց	30:0	
Գանձանակադրամք ժողովեալ յԵկեղեցիս	286	81
Վճարեալ վարձք Թոշ. աշակերտաց և աշակերտուհեաց	891	50
Ի ժողովարարութենէ քաղցուի .	811	90
Ի վաճառմանէ գրեանց . . .	190	43
Ի տուգանաց վարժապետաց վասն ի բաց թողեալ դասուց	24	29
Տոկոսիք տոմսակաց գումարաց երկսեռ դպրոցաց	302	25
Յանուն արական Դպրոցի որ գըտանի ի շահաբերութեան . . .	1000	
Ի Նուիրատուութեանց բարեգործ անձանց դպրոցիս	45	
Ի վաճառմանէ գարուսեաց . .	9	35
Գումարն է	12088	44

ԾԱԽՔ.

	Ռ.	Կ.
Ռոճկադրամք վարժապետաց վերակացուի գործավարի ուսուցչուհեաց և վերակացուհւոյ	3533	80
Վարձ տան Օրիորդական դպրոցի	450	
Ռոճկադրամք պահապանաց . .	233	56
Ի գին գնեալ գրեանց	299	35
Ծախք ի պէտս Դպրոցաց . .	455	33
Մանր ծախք ի պէտս զանազան կարեաց Դպրոցաց	18[illegible]	30
Ի պէտս նորոգութեան տան արական Դպրոցի (Թէ վառարանաց, թէ կտուրն նորոգելու և ներկելու) . .	614	69
Գումարն է	5776	3

Ի բաց հանելով ծախքը մուտքից՝ մնում են առ 1 Ն Յունուարի ներկայ 1875 ամի պատրաստի դրամք ընդ տոկոսաբեր տոմսակաց՝ վեց հազար երեք հարիւր տասն երկու ռուբլի. քառասուն և մէկ կոպ. արծաթ. (6312 ռ. 41 կոպ. արծ)։

ՅՕԳՆՈՒԹԻՒՆ ՍՈՎԵԼՈՑ

Մեծաւ շնորհակալութեամբ կանոնեմք՝ զի մեր սիրելի եղբարք զգալով իւրեանց Ասխարհնակ և սովալլուկ Հայ եղբարց կրած տառապանքը և կարօտութիւնքը՝ ըստ կարեաց կփութան ձեռն օգնութեան կարկառել, և արդէն 1486 ռ. 48 կ. Աստրախանայ Թեմական Առնի, 1117 ռբ. 65 կպկ. Գզլարու, 84 ռ. 80 կ. Նուխուոյ և 79 ռբ. 15 կպկ. Ախալցխայի Հոգևոր Կառավարութեանց միջոցաւ ըստացուեցան, և ցարդ 2500 ռբ. խրկուեցաւ Ս. Պօլսոյ Գեր. Պատրիարք Ներսէս Ս. Արքեպիսկոպոսին, որպէս զի յօգնութիւն սովելոց հասցնէ՝ ինչպէս որ հետզհետէ ևս պիտի խրկուի։

Աղբի՜ն Հայեր, որ միշտ գիտեն կարևոր և անհրաժեշտ միջոցներում օգնել և նպաստել նաև իւրեանց եղբարց և Ազգային օգտաւէտ հաստատութեանց։

Պ. ՍԱՐԳԻՍ ՄԻՍԿԻՆԵԱՆՑ

Դարպանոցի Մեծ. Պ. Սարգիս Անդրէասեան Միսկինեանց՝ Դարպանտ քաղաքի Հայոց Ս. Եկեղեցւոյն մի Ճաշոց

նուիրելով՝ ի փոխարէնն մի հազար [illegible] ռուբլանոց մի գանձատոմս (պանքօվըյ պիլէթ) յղած է, որ և Ճեմարանի մայր տումարում արձանագրուեցաւ:

Հրապարակաւ կգովենք յիշեալ պարոնի զգացումը և եռանդը՝ զոր յանուն Վ. Եհ. Հայրապետի ուղղած գրութեան մէջ արտայայտած էր Ճեմարանի նկատմամբ, և մեր շնորհակալութիւնը կը խոստովանիմք:

Ի ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ

Քանի տարիներէ հետէ՝ իւր գայթակղեցուցիչ՝ զզուելի և անուղղայ վարուց՝ բարուց և անկրօնութեան պատճառաւ խոտան կարգալոյծ եղած Յակոբն Սիւնեանց՝ երկու տարի յառաջ գալով ի Մայր Աթոռ՝ և զանձն զղջացած կեղծելով իւր չար գործոց և ընթացից համար՝ յանուն Վ. Եհ. Հայրապետի խնդիր տուած էր, որ ապաշխարանաց ենթարկուելով՝ արժանանայ իւր առաջին եկեղեցական վիճակին, ուստի և երեք ամիս միջոցաւ խրկուեցաւ ի Ս. Վանս Գեղարդայ ապաշխարելոյ, սակայն դեռ երկու ամիսը չլրացուցած՝ իւր ապականեալ հոգը և այլանդակեալ գոյնը կրկին փորձով ցոյց տուած և արտաքսուած էր:

Ներկայ ամսոյս մէջ՝ յիշեալ անձն՝ դարձեալ եկաւ ի Ս. Էջմիածին, և դառաջինն զինքն ի բոլոր սրտէ խղճահար և զղջացած ձևացնելով՝ մեղայական խնդիր տուաւ յանուն Վ. Եհ. Հայրապետի, թէ և ըստ առածին՝ փորձեալը կրկին փորձել չէր խելացիութիւն, բայց և այնպէս Ն. Օծութիւնն ծանր կշիռ ունեցող և եկեղեցւոյ համար միշտ փափուկ այսպիսի խնդրոյ վերայ ներողամիտ աչօք նայելով՝ յանձնեցաւ Սինոդին մի վերջնական փորձի ենթարկել, և Սիւնեանցի [illegible] տարի ապաշխարելոյ խոստանալոյն փոխարէն՝ հինգ տարի ապաշխարելոյ համար Շ-

ւոյ վիճակում Ամարասու վանքը խրկել որոշեցաւ, և ըստ այնմ մինչ հրամանագիրները պատրաստուած էին և զՍիւնեանցն հրաւիրեցին երթալ ուր որ որոշուած էր, նա իւրն սկսաւ իւր բնածին վարուք և ընթացիւք փախստեան շաւիղ բռնել՝ մինչև անգամ [illegible] եղև. ստորագրութեամբք թղթեր գրելոյ յանդգնել՝ որք միայն խելագար անձի ներելի կլինէին, վասն որոյ իսպառ մերժուեցաւ ի հաղորդակցութենէ Եկեղեցւոյ և կտրեցաւ իբրև հոտեալ անդամ, և որպէս զի յիշեալ Սիւնեանցն չըյանդգնի իբրև հոգևորական և իբրև անդամ եկեղեցւոյ Հայաստանեայց՝ շրջել Ազգիս մէջ միամիտները խաբելոյ համար՝ ինչպէս որ շատ անգամ և շատ տեղեր շրջել և խաբել յաջողելն իմացուած է, հարկ եղաւ զներկայս հրատարակել ի զգուշութիւն համայն եկեղեցական պաշտօնէից և մերազնեայց:

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ ԲԻՒԶԱՆԴԵԱՆ

ՅՈՅՆ ԿՂԵՐԻՆ

ԱՆԿԵՂԾՈՒԹԵԱՆ ՄԻ ՆՈՐ ԱՊԱՑՈՅՑՆ

Ի ԲԵԹՂԵՀԵՄ.

Արևելեան երկու հին Եկեղեցեաց մէջ (Հայոց և Յունաց) մինչ ցարդ շարունակուած սիրոյ յարաբերութիւններն եթէ ի նկատի առնումք, ակներև պիտի տեսնենք՝ որ շատ պարագաներու մէջ Յոյն կղերն Քրիստոնէական եղբայրութեան պատրուակաւ միշտ մեր Ազգին վնասներ հասուցած և նորա ինքնաւորութիւնը վիրաւորած է:

Այս ցաւալի ճշմարտութիւնը մի մեծ ապացոյց է՝ թէ Յոյն կղերն այդ յարաբերութիւնը ոչ թէ աւետարանական պայմանաւ ընդունած է, այլ մի միայն իւր անձնական շահն ապահովելու նպատակաւ, և շատ անգամ ալ յաջողած է միշտ Հայոց անփորձառութենէն օգուտ քաղել, անփորձառութիւն մը՝ որ նիւթական և բարոյական կորուստներով յաճախ քաւած է Յոյն կղերին մոլեռանդութիւնը:

Յարաբերութիւն մը պէտք է երկու ազգաց շահերն իրաւունքն, պատիւն և կեանքը միօրինակ նկատել և զանոնք այնպիսի ներդաշնակութեան մը մէջ դնել, որ բնաւ իրարմէ չտարբերին: